

vrle uspehe za gospodarstvo, promet in trgovino, kar se že zdaj kaže v tem, da se je državni kredit očitno zboljšal; zato lahko državni zbor z dobro zavestjo se ozira na svoje delo, da je delal na srečo in korist domovine in vseh ljudstev. Dobro razmere z vsemi državami dajejo upanje, da bode v naši državi mir ohranjen, in tako hoče vlada vstrajno po nastopljeni poti napredovati in svojo nalogo izvrševati in dovršiti.

Svitli cesar so imenovali cesarjeviča Rudolfa za polkovnika in imatelja prvega polka ulancev ter podelili baronu Beku, načelniku generalnega štaba, veliki križ Leopoldovega reda. — Gospodskazbornica je pretečeni teden med drugimi prevdarila dvoje jako važnih vprašanj, namreč: 1) Ali je prav, da se potepuhi po prisilnih delalnicah k delu silijo in 2) o napravi in vzdrževanju takih posilnih delalnic. Sprejela se je končno postava, da se bodo postopali, kateri so posebno kmečko ljudstvo nadlegovali, zaprli po prisilnih delalnicah. — Preteklo soboto se je hrvatski deželni zbor zopet otvoril. Sestava zabora se ni nič spremenila po dopolnilnih volitvah. — Naslednik Schwarzenberg-ov v Pragi bode brž ko ne grof Schönborn, kateri je od stolnega kapitola in ministerstva predlagan. — Nove volitve za državni zbor se bodo vršile od 8.—15. junija. —

Vnanje države. Po časnikih se bere, da se bode letos zopet sošli ruski, avstrijski in nemški cesar in sicer v Galiciji. — 18. aprila so praznovali v Rusiji tisočletnico sv. Metoda; zato je prišlo v Petrograd veliko odločilnih Slovanov, med njimi tudi bolgarski metropolit in Ristič, bivši srbski ministerski predsednik. Slovesne božje službe v Izakovi cerkvi so se udeležili car in carica in veliko vojaških in civilnih dostojanstvenikov. Rusi so na Kavkazu zbrali 30.000 vojakov, kateri so se podali na na Afganisko mejo v Sarak; v Sebastopolu se dela več novih ruskih topnjač; nihče ne ve, bode se li mir ohranil ali ne. „Moskavskija Vedomosti“ pišejo, da je angleško-ruska vojska, neizogibna, ako Angleška ne popusti zasedene luke Hamilton. — Francoska in Kitajska vlada sklepati mir. Dva Kitajska poslanca sta odpotovala iz Pekinga v Tonking, da se sklene stalni mir. — Tudi republiki Guatemala in Sansalvador napravili ste mir in se je oklicala splošnja amnestija. — Laška vseučilišča, katera so bila od naučnega ministra zarad dijaških uporov zaprta, so se zopet odprla.

Za poduk in kratek čas.

Kuga na slov. Štajerskem.

Dravsko polje, tako slavno, tolikokrat s človeško krvijo močeno odmevalo je pogostoma

ne samo od bojnega kriča in stoka smrtno ranjenih vojščakov, ampak tudi od milega zdiho-vanja in plakanja umirajočih v groznem pomoru. Prodnata zemlja ptujskega polja je popila tako nekatero solzo, ki jo je povzročila bleđa pošast kuge. Osobito so solze britkosti tekale prav obilno v sedemnajstem stoletju, ko je angelj morije tudi te kraje nekaterokrat obiskal. Zato se pa v Ptui in na dravskem polji še dende-nešnji nahaja največ kužnih spominkov ravno iz ove dobe.

Najstarejši kužni križ iz sedemnajstega stoletja stoji v Oslušovcih tik velike ceste, ki pelja iz Ptuja v Ormož, in nam naznanja, da je brezusmiljena morilka pobirala svoje žrtve po ptujskem polji uže l. 1614. Prej ko ne je tudi ovi križ, ki stoji pod lipo pri sv. Marku ob veliki cesti iz Ptuja v Borl in ktereja je dal oskrbnik markovske grajščine, Jernej Wresnik l. 1617 postaviti, — kužni spomenik; — pa kaj gotovega nam ni znano.

Prava doba britkosti se je za te kraje začela še le z l. 1623. Za zlo vročo in nezdravo spomladjo sledilo je še bolj gorko leto z lakoto, dragoto in kugo. Slednja je v letih 1623 do 1625 davila v Ptui tako hudo, da si ni upal nikdo tri leta tje. Potem je sicer za nekoliko let prenehala, pa l. 1640 se je zopet prikazala. Toda takrat menda ni posebno hudo morila, ker zapisniki naštevajo le malo kužnih žrtev. Tudi v letih 1641, 1642, 1643 in 1644 prikazala se je morilka nekaterokrat na ptujskem polji, a večidel samo v posameznih hišah, le v Kicarn blizu Ptuja morila je leta 1641 precej hudo, kar razvidimo iz križa, ki ondi stoji. L. 1645 začela je precej hudo daviti v Ptui in okolici. Meseca avgusta je v mestu bilo uže 17 hiš zaprtih in den za dnevom umrlo je za kugo 8 do 9 oseb. Tudi samostan minoritov je v tem letu zgubil 5, ali kakor trdijo drugi, celo 9 udov.

Iz mesta se je nevarna bolezen po nepre-vidnosti meščanov zatepla tudi v Haloze. Ker jih je semtertje, posebno pa pri sv. Vidu mnogo umrlo, je v vinogradih in na polji delo zao-stalo, in ubogi ljudje, katerim je smrt bila pri-zanesla, so trpeli hudo pomanjkanje in niso imeli sčim davkov plačati. Zato je župnik pri sv. Vidu, Tomaž Zohely, prosil pri deželni vladi znižanja davkov za svoje farane. Isto so storili tudi dominikani in minoriti v Ptui. Prvim so bili vsled tega davki znižani za 834 fl., drugim pa za 655 fl.

Da bi Bog hudo šibo odvrnil, obrnoli so se meščani in okoliščani zaupljivo k sv. Roku ter so obljubili, da bodo, ako kuga preneha, postavili cerkvico ovemu svetniku v čast. In res uže l. 1646 je v Ptui in okolici kuga prenehala, med tem ko je v drugih krajih slov. Štajerja, osobito v celjskem okrožji davila huje,

kakor kedaj koli poprej. Vsled storjene obljube je torej nek Ivan Rajavec iz Hajdine začel pri meščanih in okoličanih pobirati milodarov in s temi zidati cerkvico sv. Roka na majhnem gričku zunaj mesta, v katerem je baje kralj Hunov, Atila pokopan. Uboštvo je bilo sicer veliko, a kljubu temu se je od leta do leta nabralo toliko, da je cerkvica l. 1650 bila gotova. V njej se je znanprej več, kakor sto let ob raznih dnevih obhajala služba božja in pogostoma so dohajali tje v procesijah verni kristijani, da bi se mogočnemu priprošnjiku pri Bogu priporočevali. Ali vsled ukaza cesarja Jožefa II. zadela je l. 1786 tudi to cerkvico žalostna osoda, da je bila v vojaški magacin spremenjena. Pri tej priložnosti je nek vojak zapisal na zahodno steno sledeče besede: „Sv. Rok, v katerega češčenje je bila ta cerkvica nekdanj postavljena, odpusti nam kristijanom, ki tvoje svetišče onečastujemo. Toda vtegnejo še priti časi, ko te bomo zopet pomoči prosili“. — Dne 5. novembra l. 1818. so okoličani ovo cerkvico od vlade za 714 fl. kupili, lepo osnažili in zopet blagosloviti dali. In še dendenesnji stoji na gričku ter opominja Ptujčane, naj ne pozabijo na žalostne dni obiskovanja božjega in naj dajo hvalo Bogu, ki jih dendenes enakih nezgod milostljivo varuje.

(Dalje prih.)

Smešnica 17. Zakaj pa ljudje tata, ktere ga zaprejo, imenujejo „ubogega“ človeka? — Ker bogatih tatov ne zapirajo!

Razne stvari.

(Sv. birmo) bodo mil. knez in škof prihodnji mesec delili v Breški dekaniji in sicer: 13. majnika v Sevnici, 14. v Brežicah, 15. v Dobovi, 16. na Bizeljskem, 17. v Pišecah, 18. v Sromljah, 19. v Vidmu, 20. v Koprivnici in 21. v Rajhenbergu.

(Zakrament sv. birme) se bode letos tudi delil v Ptujski dekaniji od 5—13. junija, v Lenartski dekaniji od 17—25. junija in v Gornjo-graški dekaniji od 3—9. avgusta.

(Presvitli cesar) podarili so občini Kamci pri Mariboru za razširjenje šole 200 fl.

(† Umrl) je č. g. Tvorkievič, vojaški župnik v Gradcu.

(Ptujška čitalnica) imenovala je škofa Strossmayerja za častnega člana.

(Novo osnovana čitalnica) pri sv. Petru pod sv. Gorami se bo 26. t. m. popoldne ob 4. uri slovesno otvorila. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Dar.) Naš rojak gosp. Ant. Gregorič iz Ptuja je tukajšnji šoli blagovolil lepo podobo sv. apost. Cirila in Metoda darovati, za kar se mu v imenu kraj. šol. sveta izrekuje najsrčnejša zahvala.

(Starost človeška). Srednja starost človeška je 28 let. Četrty del ljudi umrje pred 7. in polovica pred 17. letom. Med 1000 ljudi učka samo eden 100 let. Na celi zemlji umrje vsak dan okoli 90.000 ljudi.

(Krajevna zastava) bode letos meseca septembra v Mariboru. Predsednik razstavne komisije je gosp. dr. Mullé, njegov namestnik pa g. Kalman, ravnatelj vinorejske šole.

(Velika voda.) Pretečeni teden je Drava tako narasla, da se je voža na Ormužkem brodu utrgala.

(Hiša za bolehe duhovnike) se stavi na Dobrni na račun družbe duhovnikov Lavantinske škofije. Dne 10. aprila so č. gosp. dekan Gajšek slovesno temeljni kamen vložili.

(Vtopljenec.) katerega so uni teden pri Mariboru iz Drave potegnili, je bojda Franc Ogrizek, brat Slatinskega župana.

(V Ormožu) pri drugi volitvi za mestni zastopsta v tretjem razredu voljena dva narodna gospoda: Dr. Omulec in Jakob Žinko in dva druga ponudnika.

(V deželnem šolskem svetu) v Gradcu so sklenili, opustiti vstanovljenje nove šole v Bojsnu v Breškem okraji in dovoliti po eden sporedni razred v Šmarji in pri sv. Petru pri Radgoni, potem razširiti šoli v Sevnici in pri sv. Vidu pri Ptui v štirirazrednice. — Hermina Omulec je bila postavljena za učiteljico ročnih del za okoličansko šolo v Ptui in na Hajdinju.

(Šmarnice.) V zalogi katoliške bukvarne v Ljubljani so izšle „Šmarnice“ za leto 1885 z naslovom: „Ave Marija! Podučljivo razlaganje molitve Češčena si Marija! Za Šmarnično opravilo spisal Jož. Kerčon, duhoven ljubljanske škofije.“ Več pové „Inserat.“ Dobiva se tudi pri Jan. Leon-u v Mariboru.

(Duhovske spremembe v Lav. škofiji.) Č. g. Fr. Nachtigal postal je župnik pri sv. Ožbaltu; č. g. Ivan Govedič je provizor v Šoštanj; č. g. Ferd. Majcen, pride kot katehet in mestni kaplan v Ptuj; č. g. Franc Irgl kot nemški pridgar in katehet v Celje. Prestavljeni so še č. gg. kaplani: Vincenc Čepin v Šoštanj, Janez Wolf v Gornjigrad, Jožef Plešič k sv. Petru pri Radgoni. Kaplanija v Središču ostane začasno izpraznjena.

(Spremembe pri učiteljstvu.) G. Ignac Karba postal je stalni učitelj pri sv. Križu blizu Ljutomera; g. Fr. Pinter, dosedaj proviz. učitelj v Stopercah pride za podučitelja k sv. Barbari v Haložah.

Loterijske številke:

V Gradcu 18. aprila 1885: 83, 36, 53, 59, 35
Na Dunaji „ „ 63, 62, 4, 41, 73

Prihodnje srečkanje 2. maja 1885.